

Europeisk förklaring om alternativ till kirurgisk kastrering av grisar

På uppmaning av Europeiska kommissionen och det belgiska ordförandeskapet och efter en workshop om alternativ till kastrering av grisar möttes företrädare för europeiska jordbrukare, köttindustrin, detaljhandlare, forskare, veterinärer och djurskyddsorganisationer i Bryssel för att diskutera frågan om kastrering av grisar och möjliga alternativ till denna, samt överväga möjligheterna till att upphöra med denna praxis. Arbetsgruppen möttes den 2 september, den 13 oktober och den 19 november 2010.

Kirurgisk kastrering av grisar är en fråga om djurens välbefinnande. Det är vetenskapligt bevisat (genom användning av fysiologiska och etologiska parametrar) att kirurgisk kastrering är ett smärtsamt ingrepp även på mycket unga djur. Kastrering utförs för att undvika att grisarna utvecklar ett oönskat sexuellt eller aggressivt beteende och för att förhindra utveckling av galtluk, eftersom uppfattningen om hur griskött ska smaka och lukta är en mycket viktig aspekt för konsumenterna när de handlar griskött. Kastrering är inte producentens beslut utan ett val som påverkas av marknaden. Kastrering kommer alltid att påverka köttets och fettets typ, kvalitet och kvantitet. Därmed har kastrering som inte utförs genom kirurgiskt ingrepp en positiv inverkan på foderomvandlingen och därmed på miljön.

Olika alternativ till kirurgisk kastrering tillämpas redan inom och utanför EU såsom uppfödning av okastrerade grisar eller vaccination för att minska galtlukten. I vissa länder utförs kastreringen med bedövning eller smärtstillande medel. Flera länder har redan åtagit sig att på lång sikt upphöra med kirurgisk kastrering av grisar. Vissa europeiska detaljhandlare köper griskött från okastrerade grisar, vaccinerade grisar eller grisar som kastrerats genom kirurgiskt ingrepp med bedövning eller smärtstillande medel. Eftersom olika metoder inom EU kan skapa problem för den inre marknadens funktion och också för exporten till tredje länder kan en europeisk strategi och ömsesidigt erkännande underlätta handeln med griskött.

I ett första steg ska en eventuell kirurgisk kastrering av grisar från den 1 januari 2012 utföras med långvarig bedövning och/eller smärtlindring med ömsesidigt erkända metoder.

I ett andra steg och på lång sikt bör kirurgisk kastrering av grisar upphöra senast den 1 januari 2018.

För att säkerställa att beslutet om att upphöra med kirurgisk kastrering genomförs ska följande instrument vara tillgängliga och tillämpliga:

- a) Ömsesidigt erkända metoder för bedömning av galtluk.
- b) Europeiska erkända referensmetoder för mätning av var och en av de beståndsdelar som ger upphov till galtluk.
- c) Metoder för att snabbt upptäcka galtluk på slakterier.
- d) Minskning av de beståndsdelar som ger upphov till galtluk genom grisuppfödning och/eller skötsel och fodring.
- e) Produktionssystem och skötsel av okastrerade grisar under uppfödning, transport och slakt som minskar sexuellt och aggressivt beteende.

Kostnaderna för att upphöra med kirurgisk kastrering ska delas mellan de ekonomiska aktörerna i livsmedelskedjan. I en offentliggjord årsrapport ska framstegen i samband med utvecklingen och effektiviteten av dessa verktyg utvärderas. Kostnaderna för att upphöra med kirurgisk kastrering och hur de delas mellan de ekonomiska aktörerna i livsmedelskedjan ska också utvärderas.

Vad gäller griskött som registrerats som ”garanterade traditionella specialiteter” eller med ”geografisk beteckning” (skyddad geografisk beteckning (SGB) eller skyddad ursprungsbeteckning (SUB)) och griskött som produceras för traditionella produkter av hög kvalitet som ska förtecknas i enlighet med punkt 6, kan inte kastrering undvikas om nuvarande kvalitetsstandarder ska kunna uppfyllas.

För att säkerställa en hållbar och konkurrenskraftig livsmedelskedja för griskött i EU bör ett europeiskt partnerskap om kastrering av grisar upprättas, som stöds och finansieras genom Europeiska kommissionen i syfte att:

1. Säkra att myndigheterna och konsumenterna i både EU och på marknaderna i tredjeländer accepterar produkter från grisar som inte kastrerats genom kirurgiskt ingrepp.
2. Nå gemensam förståelse om galtluk. t.
3. Utföra eller samordna forsknings- och utvecklingsverksamhet och uppnå resultat vad gäller:
 - a) Ömsesidigt erkända metoder för bedömning av galtluk. t.
 - b) Europeiskt erkända referensmetoder för mätning av var och en av de beståndsdelar som ger upphov till galtluk. t.
 - c) Metoder för att snabbt upptäcka galtluk på slakterier.
 - d) Minskning av de beståndsdelar som ger upphov till galtluk genom grisuppfödning och/eller skötsel och fodring.
 - e) Produktionssystem och skötsel av okastrerade grisar under uppfödning, transport och slakt som minskar sexuellt och aggressivt beteende.

Alternativ till kastrering genom kirurgiskt ingrepp med bedövning och/eller smärtstillande medel vad gäller griskött som registrerats som ”garanterade traditionella specialiteter” eller med ”geografisk beteckning” (skyddad geografisk beteckning (SGB) eller skyddad ursprungsbeteckning (SUB)) och griskött som produceras för traditionella produkter av hög kvalitet som ska förtecknas i enlighet med punkt 6.

4. Information och utbildning av jordbrukare och andra led i den samlade kedjan för griskött.
5. Lansera en kostnads-/intäktsanalys om konsekvenserna av att kastrering genom kirurgiskt ingrepp upphör, inbegripet en analys av förändringar i produktionskostnaderna i olika produktionssystem och hur kostnaderna och intäkterna påverkas i de olika nivåerna i livsmedelskedjan för griskött, samt hur det planeras att kostnaderna ska fördelas mellan de ekonomiska aktörerna.
6. Utarbeta en förteckning över traditionell produktion som kräver tyngre grisar och som omfattas av ovan nämnda undantag.
7. Offentliggöra ovan nämnda årsrapport. Rapporten ska också innehålla en del om kostnaderna för att upphöra med kirurgisk kastrering och hur de ska fördelas.

Denna förklaring har utarbetats och undertecknats av flertalet aktörer i den europeiska grissektorn, europeiska detaljhandlare och djurskyddsorganisationer. Förklaringen är en öppen uppmaning till alla aktörer i den europeiska grissektorn och europeiska detaljhandlare att ansluta sig till detta frivilliga initiativ. Europeiska kommissionen och det belgiska ordförandeskapet bidrar till att uppmuntra privata parter att underteckna denna förklaring.

Vi uppmanar härmed alla att ansluta sig till denna förklaring.

Signatärer:

...

...